

Referat grunneiermøter – Trollheimen

Omgjøring av verneform til nasjonalpark, og eventuelle utvidelser

Grunneiermøte Gjøra 18/04 (50 + fremmøtte)
Grunneiermøte Rindal 22/04 (90+ fremmøtte)
Grunneiermøte Oppdal 29/04 (90+ fremmøtte)
Organisasjoner/lag Oppdal 29/04 (30+ fremmøtte)

Forkortelser som brukes i referatet:

- LVO = landskapsvernområde
- NP = nasjonalpark

Etter første møte oppdaget vi noen utfordringer med presentasjonen hvor essensen ikke nødvendigvis kom frem, så for de videre møtene gjorde vi noen mindre endringer:

- Tabellen som viser oversikt over sannsynlige endringer fra LVO til NP baserte seg først på forskjellen mellom Trollheimen LVO i dag og Dovrefjell-Sundalsfjella NP i dag. Dette innså vi at ble et svakt sammenligningsgrunnlag, da disse to områdene har betydelige forskjeller og at Dovrefjell-Sundalsfjella NP sin verneforskrift ikke nødvendigvis er representativt for det som kan bli Trollheimen NP sin verneforskrift. Derfor ble det i de videre møtene endret til det man mente var mest sannsynlige bestemmelser i en tenkt verneforskrift for Trollheimen NP.
- Reinbeitedistrikt ble endret til Trollheimen Sijte for å unngå eventuelle diskusjoner om Trollheimen sijte sine rettigheter i Trollheimen, da det ikke ligger innunder møtenes agenda.

Generelt

Det har vært svært godt oppmøte på de forskjellige møtene, og totalt har 260+ deltatt på de forskjellige møtene, noe som vitner om et sterkt engasjement. Majoriteten av tilbakemeldingene i møtene uttrykker at de er skeptiske til å igangsette prosessen. Imidlertid er det også fremført positive tilbakemeldinger i møtene om at prosessen bør settes i gang, og at en bør vente med å ta endelig stilling til et konkret forslag blir lagt fram etter en omfattende prosess der kommuner, grunneiere og organisasjonene blir sterkt involvert.

Lokal aksept og videre saksgang

Det ble i samtlige møter ytret bekymring over begrepet lokal aksept, spørsmål om videre saksgang, samt tvil over om kommunestyrene ved behandling av saken faktisk vil lytte til grunneierne. Lokal aksept i dette tilfellet innebærer at samtlige kommuner skal ta saken til behandling i kommunestyret, hvor de i sin behandling skal involvere grunneierne bredt. Det er derfor også viktig at grunneierne i kommunene uttaler seg skriftlig til sine kommuner om deres holdninger til saken. Det er kun grunneiere med skogseiendom som vil kunne få vetorett på NP og/eller utvidelse gjennom ordningen frivillig vern, etter at en eventuell prosess er satt i gang, men før det inngås avtaler om eventuell erstatning. Les mer om ordningen på frivilligvern.no.

Hva gjelder grunneiers tvil på om kommunestyrene vil vektlegge deres meninger i behandlingen, så har samtlige ordførere som har vært til stede på møtene (Sundal, Surnadal, Rindal og Oppdal) samt

flere kommunestyrerepresentanter sagt at det er viktig for dem å vektlegge grunneiernes holdninger til saken.

Dersom noen kommuner sier nei til å gå i prosess, og andre ja, så vil Statsforvalteren ta en runde med kommunene for å diskutere mulighetene. Dersom én kommune sier nei til å gå i prosess, vil ikke kommunen ha vetorett for resten av kommunene.

Det er kommet ønske om at grunneierne burde vært høringspart i saken. Grunneierne vil som nevnt ovenfor, ikke være høringspart i første behandling, hvor det vurderes om det er lokal aksept for å starte prosess. I neste fase, hvor vernegrenser og verneforskrift kommer på høring, vil grunneierne, på samme måte som kommuner og flere andre brukergrupper være høringspart i saken. Dersom høringsuttalelsene fra blant annet kommunene og grunneierne signaliserer at en ikke er fornøyd med resultatet av prosessen, vil Statsforvalteren skrive i sin tilrådning til Miljødirektoratet at de ikke anbefaler å gå videre med saken. Erfaringer fra tilsvarende prosesser i andre områder tilsier at Miljødirektoratet vil ta Statsforvalterens tilrådning til etterretning, og saken vil legges død.

Det ble fra administrasjonen i Sunndal kommune etterlyst føringer fra Statsforvalteren på hvordan kommunene skal behandle saken og vektlegge grunneiers mening. Statsforvalteren ønsker ikke å legge sterke føringer for hvordan kommunestyret skal behandle saken, da man har tillit til at kommunene har en bred involvering av grunneierne, rettighetshavere og andre brukerinteresse under kommunenes saksforberedelser. Kommunene må derfor selv vurdere hvordan de skal vektlegge grunneiers mening, men Statsforvalteren legger føringer for at saken skal til politisk behandling med tilbakemelding til Statsforvalteren om utfall innen 1. november 2024.

Endringer i verneforskrift ved endring av verneform fra LVO til NP

Det er kommet en del spesifikke spørsmål knyttet til eventuelle endringer i hva som vil være tillatt i NP i Trollheimen og ikke. Trollheimens forskrift har i dag uvanlig mange likheter med en NP-forskrift, men forskjellen er at man i dag ikke kan regulere enkelte ferdselsformer og bruk som organisert ferdsel, sykling, drone og kiting. Samtidig har turistforeningen ganske frie tøyler. Forskjellen for grunneieren vil være at en ikke kan drive hogst annet enn uttak av ved til eget bruk (vil kreve flerårig tillatelse), men skogen vil man derimot få erstatning for dersom en sier ja til det (veto-rett). Nydyrking og bygging av ny vei vil etter all sannsynlighet ikke tillates i NP. Det vises videre til tabell i lysark nr. 15 i presentasjonen fra møtene.

Organisert ferdsel krever i dag ingen tillatelse, men vil i en NP være søknadspliktig og kreve tillatelse fra Verneområdestyret eller delegert til verneområdeforvalter. Organisert ferdsel regnes som alle arrangerte turer, for eksempel; guiding, arrangerte løp/renn, skoleklasser, turer arrangert av turistforeningen, Stikk-Ut, Topptrim, m/mer. Det ble i flere møter presisert at en privatperson som går trekanten i Trollheimen ikke regnes som organisert ferdsel, men dersom turistforeningen arrangerer en tur eller kurs, er det organisert.

Sykling krever i dag ingen søknad eller tillatelse (så fremt det ikke er el-sykkel), og man kan sykle hvor man vil i verneområdet over tregrensen, og på alle stier. I en eventuell NP vil det kun være tillatt med sykling på eventuelle godkjente traséer, som forvaltningen kommer frem til i dialog med grunneiere.

Drone er tillatt i hele dagens LVO, og kan ikke reguleres etter verneforskriften. Det ble spurt om det kan reguleres av kommune, men en kom frem til at kommuner heller ikke kan regulere dette. Droneflyving vil kreve søknad og tillatelse i eventuell NP.

Kiting er også i dag tillatt og krever ingen tillatelse, men vil være søknadspliktig ved en eventuell NP.

Lettere tilrettelegging for friluftsliv vil være likt som i dag, men tyngre tilrettelegging vil kreve søknad eller vil ikke være tillatt. I dag åpner verneforskriften for å kunne bygge nye turisthytter, det vil ikke være tillatt i NP.

Oppkjøring av skiløyper i verneområdet vil være søknadspliktig slik det er i dag, og vil ikke få noen endring.

For de områdene som vil forbli LVO vil det også bli en revidering av forskrift, som vil bli mer lik malen for LVO i dag. Det vil si at man i disse områdene kan oppleve mindre reguleringer enn det er i dagens LVO.

Roviltforvaltning, jakt og fiske, samt beiting reguleres av andre lovverk enn verneforskriften og Naturmangfoldloven, og vil dermed ikke få noen konsekvenser av en eventuell NP eller utvidelser.

Indirekte konsekvenser av endring av verneform

Det er ytret bekymring for buffersoner rundt en eventuell NP. Det er ikke buffersoner rundt verneområder, og det er ikke/vil ikke bli buffersoner rundt Trollheimen. som forvaltes av Verneområdestyret. Derimot må kommunene, også med dagens verneform, vurdere saker utenfor verneområdet som direkte påvirker kvalitetene innenfor verneområdets grenser etter Naturmangfoldlovens § 49 (*utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde*). Det vil for eksempel være dersom et hydrologisk tiltak utenfor verneområdet påvirker en myr innenfor verneområdet, eller hvis det blir foreslått et hyttefelt klin inntil verneområdet, hvor ferdselen vil påvirke verneverdiene i verneområdet. Naturmangfoldloven finner dere her: [Lov om forvaltning av naturens mangfold \(naturmangfoldloven\) - Lovdata](#)

Det ytres også bekymring for at NP vil bli et trekkplaster og at ferdselen vil få en stor økning. Dette svares med at Trollheimen og Innerdalen i dag har høye besøkstall sammenlignet med andre LVO, og allerede er en merkevare som er kjent både nasjonalt og internasjonalt. Man forventer ikke å få en enorm økning tilsvarende dersom en opprettet NP i et ellers ukjent område.

Revidering av dagens verneforskrift uten endring av verneform eller utvidelse

Det er mulig å gjøre en revidering av dagens verneforskrift uten andre endringer av verneform eller utvidelser. Dette inngår derimot ikke i dette oppdraget, og en eventuell revidering av dagens verneforskrift kan kun skje hvis Miljødirektoratet prioriterer dette og gir et slikt oppdrag til Statsforvalterne. Det legges nå mye ressurser i dette oppdraget, og en vil antageligvis ikke ha kapasitet til å gjøre revideringer av verneforskrifter så lenge dette oppdraget pågår. I tillegg er det mange områder som har eldre verneforskrifter enn Trollheimen, som vil komme foran i køen.